

[Etusivu](#) > ... > [Oikeudenkäyntimenettelyt](#) > [Siviilioikeudelliset Menettelyt](#) > [Minkä Valtion Tuomioistuin On Toimivaltainen?](#) > [Finland](#)

Minkä valtion tuomioistuin on toimivaltainen?

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Suomi

1 Onko otettava yhteyttä yleiseen siviilituomioistuimeen vai erityistuomioistuimeen (esimerkiksi työtuomioistuimeen)?

Suomessa riita-asiat käsitellään yleisissä tuomioistuimissa. Erityistuomioistuimet ovat pääsääntöisesti joko muutoksenhakuasteita tai ne käsittelevät muita kuin yksittäisten kansalaisten nostamia kanteita.

2 Jos yleinen tuomioistuin on toimivaltainen (ts. asian käsittely kuuluu tällaiselle tuomioistuimelle), miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun on otettava yhteyttä?

2.1 Onko olemassa alempia ja ylempiä yleisiä siviilituomioistuimia (esim. käräjäoikeus ja hovioikeus)? Jos on, mikä tuomioistuin on toimivaltainen minun asiassani?

Suomessa käsiteltävissä siviilioikeudellisissa asioissa ensimmäisen asteen yleisenä tuomioistuimena toimii käräjäoikeus. Hovioikeudet ovat lähtökohtaisesti valitustuomioistuimia.

2.2 Alueellinen toimivalta (Onko kaupungin A vai B tuomioistuin toimivaltainen minun asiassani?)

2.2.1 Alueellisen toimivaltaisuuuden pääsääntö

Pääsääntö on, että kannetta ajetaan vastaajan kotipaikan tai vakituisen asuinpaikan yleisessä alioikeudessa. Tämä koskee myös tilannetta, jossa vastaajana on oikeushenkilö. Vain pieni osa kanteista käsitellään muualla.

2.2.2 Poikkeuksia pääsäännöstä

2.2.2.1 Missä tapauksissa voin valita vastaajan asuinpaikan tuomioistuimen (pääsäännön mukaan määräytyvä tuomioistuin) ja jonkun muun tuomioistuimen välillä?

Tämä on mahdollista muun muassa seuraavissa tapauksissa:

Avioeroa, yhteiselämän lopettamista tai avioliiton pätevyyttä taikka muuta kuin puolison kuoleman jälkeen toimitettavaa ositusta koskeva asia tutkitaan alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä jommallakummalla puolisoilla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

Vastaajana olevan oikeushenkilön sivuliikkeen, osaston, edustuston tai muun sellaisen toimipaikan taikka yksityisen elinkeinonharjoittajan toimipaikan toimintaa koskeva asia voidaan tutkia myös alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä toimipaikka sijaitsee.

Kuluttajan elinkeinonharjoittajaa vastaan esittämä kuluttajansuojalainsäädäntöön perustuva vaatimus voidaan tutkia myös alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä kuluttajalla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

Markkinaoikeus käsittelee ensimmäisenä oikeusasteena teollis- ja tekijänoikeudellisia riita-, hakemus- ja valitusasioita.

Työsopimusta koskeva asia voidaan tutkia myös alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä työ tavanmukaisesti tehdään. Jollei työtä tavanmukaisesti tehdä samassa tuomiopiirissä, työntekijän työnantajaa vastaan esittämä vaatimus voidaan tutkia myös alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä työntekijän palvelukseensa ottaneen työnantajan toimipaikka sijaitsee.

Muuhun kuin sopimussuhteeseen perustuvaa vahingonkorvausta koskeva asia voidaan tutkia myös alioikeudessa, jonka tuomiopiirin alueella vahingon aiheuttanut toimi suoritettiin tai laiminlyöty toimi olisi ollut suoritettava, taikka vahinko ilmeni. Edellä tarkoitettu asia voidaan tutkia myös alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä korvausta vaativalla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka, jos korvausvaatimus perustuu liikennevakuutuslakiin, potilasvahinkolakiin, tuotevastuulakiin, ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin tai raideliikennevastuulakiin.

Kiinteää omaisuutta koskeva asia voidaan tutkia myös alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä kiinteä omaisuus on.

Elatusapua koskeva vaatimus voidaan tutkia myös alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä elatusapua vaativalla tai saavalla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

Jos kyseessä on rajat ylittävä tilanne, sovellettavaksi voivat tulla EU-asetuksiin tai kansainvälisissä sopimuksiin kirjatut toimivaltasäännöt.

2.2.2.2 Missä tapauksissa minun on valittava muu kuin vastaajan asuinpaikan (pääsäännön mukaan määräytyvä) tuomioistuin?

Toimivaltainen tuomioistuin ei aina ole vastaajan kotipaikan tuomioistuin, vaan esimerkiksi:

Isyyden vahvistamista koskeva asia tutkitaan alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä äidillä tai lapsella on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka. Isyyden kumoamista koskeva asia tutkitaan alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä lapsella on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

Lapsen huoltoa tai tapaamisoikeutta koskeva asia tutkitaan alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä lapsella on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

Lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanoa koskeva asia tutkitaan alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä lapsella tai hakijan vastapuolella on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka taikka jonka tuomiopiirissä jompikumpi oleskelee.

Edunvalvojan määräämistä tai vapauttamista taikka toimintakelpoisuuden rajoittamista tai rajoituksen poistamista tai muuttamista koskeva asia tutkitaan alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä sillä, jonka etua on valvottava, on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

Lapseksi ottamisen vahvistamista koskeva asia tutkitaan alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä lapseksi ottajalla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

Jäämistöä tai kuolinpesää koskeva asia tutkitaan alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä vainajalla oli kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

2.2.2.3 Voivatko asianosaiset valita tuomioistuimen, joka normaalisti ei olisi toimivaltainen?

Asianosaisilla on tietyin edellytyksin mahdollisuus valita riita-asiassa (eivät hakemusasiassa) muu kuin normaalisti toimivaltainen tuomioistuin (alioikeus).

Kuluttajan, työntekijän taikka elatusapua vaativan tai saavan oikeutta saattaa asia oikeudenkäymiskaaren osoittaman tuomioistuimen tutkittavaksi ei voida rajoittaa oikeuspaikkasopimuksin, paitsi jos sopimus on tehty riidan syntymisen jälkeen.

Oikeuspaikkasopimus on tehtävä kirjallisesti ja se voi koskea tiettyä riitakysymystä tai tietystä oikeussuhteesta

vastaisuudessa syntyviä riitoja.

3 Silloin kun erityistuomioistuimet ovat toimivaltaisia, miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun pitää ottaa yhteyttä?

Markkinaoikeus käsittelee ensimmäisenä oikeusasteena teollis- ja tekijänoikeudellisia riita-, hakemus- ja valitusasioita. Muilta osin erityistuomioistuinjärjestelmä ei ole kanneasioissa käytössä Suomessa kuin poikkeuksellisesti.

Linkkejä

[Tuomioistuimet](#)

■ Päivitetty viimeksi: 19/04/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.